

ΟΜΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΝ

Ἐπισκόπου Μπουκόμπα Χρυσοστόμου

«Τό ἔλεος σου Κύριε καταδιώξει με πάσας τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».

Δόξαν, εὐχαριστίαν καί προσκύνησιν ἀναπέμπω εἰς τόν τρισάγιον Θεόν, τόν Πατέρα, τόν Υἱόν καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, τόν εὐργετήσαντα με ἐκ κοιλίας μητρός μου, Μακαριώτατε Πάπα καί Πατριάρχα μου τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καί πάσῃ τῇ Ἀφρικῇ Ἐκκλησίας.

Δόξαν καί εὐχαριστίαν καί προσκύνησιν διά τήν καταδίωξιν μου μέ τήν ἀγάπην Του.

Ὅσο κατατρεγμό ζοῦσα στήν πορεία τῆς ζωῆς μου, τόσο ἔνιωθα τό ἔλεος τοῦ Κυρίου νά μέ καταδιώκει. Ὅσο τά κύματα τῶν δοκιμασιῶν ὀρθώνονταν γιά νά μέ καταπιοῦν, τόσο τό ἔλεος καί ἡ ἀγάπη Τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ μας, μέ ὀδηγοῦσαν σέ γαλήνιο λιμάνι.

Ξεκινῶντας τό πολυκύμαντο ταξίδι τῆς ζωῆς ἀπό τό Πλωμάρι τῆς Λέσβου, ἀπό τόν πατέρα μου καπετάνιο Παναγιώτη καί τήν μητέρα μου καπετάνισσα Μυρσίνη, θυμᾶμαι τόν ἔφηβο Δημήτρη, πρὶν 50 χρόνια τώρα, μετὰ ἀπό ἓνα κατηχητικό μάθημα ἀπό τόν μακαριστό Ἱεροκήρυκα Ἀρχιμ. Ἱερόθεο Λυγερό στόν Ἅγιο Νικόλαο Πλωμαρίου νά σκιρτᾷ ἡ καρδιά του γιά τήν ἱεραποστολή καί νά δίδει ὑπόσχεση νά ἀκολουθήσει τήν ἱεραποστολική τρίβον.

Μετὰ τό μάθημα ἐκεῖ στήν αὐλή τοῦ Ἁγίου Νικολάου, εἶπαμε μέ τούς συμμαθητές μου:

-Πᾶμε γιά τήν Ἱεραποστολή, παιδιά;

Ποῦ νά ξέρω, ὅτι αὐτό τό ταξίδι, πού ξεκίνησε ἀπό τήν ἐφηβεία, ἔμελε νά πιάσει λιμάνι στήν Ἀλεξανδρινή Ἐκκλησία καί στήν δυτική ὄχθη τῆς λίμνης Βικτώριας, στήν Μπουκόμπα τῆς Τανζανίας;

A. Καί ἀρχίζει ἡ καταδίωξη τοῦ Θεοῦ.

Ἐρχόμενος στήν Ἀθήνα ἐκεῖ ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Φλωρίνης Αὐγουστῖνος, μοῦ δίδαξε τήν ἱεραποστολή καί μοῦ γνώρισε τόν Ἅγιο Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό, πού ἀπό τότε ἔγινε τό ἱεραποστολικό πρότυπο μου στήν ἱερατική μου ζωή. Παράλληλα ὁ σύνδεσμος μου μέ τόν μακαριστό ἱεραπόστολο τοῦ Κογκό Κοσμᾶ Γρηγοριάτη καί ἡ μαθητεία κοντά στόν σημερινό Ἀρχιεπίσκοπο Ἀλβανίας Ἀναστάσιο μοῦ ἔδειξαν τήν Ἐξωτερική Ἱεραποστολή, πού ἀπό τότε μέ σαγήνευε καί μοῦ ἔμαθε καλά, «ὅτι μιά Ἐκκλησία χωρίς ἱεραποστολή εἶναι μιά Ἐκκλησία χωρίς ἀποστολή».

Ἐρχόμενος στή Νέα Σκῆτη τοῦ Ἁγίου Ὅρους ὁ μακαριστός Γέροντας μου ἱερομόναχος Σπυρίδων, μετὰ τήν χειροτονία μου στή Μονή τῆς μετανοίας μου τήν Μονή τοῦ Ἁγίου Παύλου, μέ ἔρριξε στήν θάλασσα τοῦ κόσμου δίπλα στόν μακαριστό Δεσπότη μου Ἱερισσοῦ Νικόδημο. Ἐμεινα κοντά του 32 χρόνια ὡς Ἱεροκήρυκας καί Πρωτοσύγγελος του καί 6 κοντά στόν σημερινό Μητροπολίτη Θεόκλητο, ἔχοντας πάλι τήν πεποίθηση, ὅτι ἔκανα ἱεραποστολή. Κηρύττων, ἱερουργῶν, ἐλεῶν τούς μεγάλους

καί κυρίως τά παιδιά καί τή νεολαία επί 38 χρόνια, είχα τή συνείδηση, ὅτι ἔκανα ιεραποστολή στήν Χαλκιδική.

Ἡ μαθητεία μου κοντά στόν μακαριστό π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο, μοῦ ἔκανε νά ἀσχοληθῶ ὡς ὑπεύθυνος τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἔργου στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέ ἓνα ἄλλο εἶδος ιεραποστολῆς, τήν ἐπιστροφή τῶν ἐν πλάνη καί αἰρέσει εὕρισκομένων ἀδελφῶν.

Πρὶν 30 χρόνια δοκίμασα νά ἐξέλθω πρός Ἀλβανίαν μετὰ ἀπό πρόσκληση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου, κοντά στόν ὁποῖο ὑπηρέτησα 2 χρόνια στόν ἀγῶνα γιά τήν ἀναστήλωση τῆς διωχθείσης ἐκεῖ Ἐκκλησίας. Ὁ διωγμός ὅμως ἀπό τό Ἀργυρόκαστρο, σταμάτησε ἐκείνη τήν καρποφόρα προσπάθεια, μαθαίνοντας μου καλά, ὅτι ιεραποστολή εἶναι ἄρση Σταυροῦ. Ἐδῶ κυριολεκτικά τά κύματα τοῦ βίου καί τοῦ ἄδου πῆγαν νά μέ καταπιοῦν. Εὐχαριστῶ τόν Κύριο γιά αὐτή τήν ἐμπειρία τοῦ διωγμοῦ γιά τήν ἀγάπη Του. Ἐκεῖ ἔζησα τήν ἄβυσσο τῆς κακίας τοῦ κόσμου, ἀλλά ἐκεῖ ἐβίωσα καί τό χέρι τοῦ Θεοῦ, τοῦ λυτρώσαντος με «ἐξ ἄδου κατωτάτου».

Β. Καί ἡ καταδίωξη συνεχίζεται.

«Τοῦ βίου τήν θάλασσαν, ὑψουμένην καθορῶν, τῶν πειρασμῶν τῷ κλύδωνι, τῷ εὐδίῳ λιμένι σου προσδραμών, βοῶ σοι. Ὁ Θεός με ἀνάγαγε, ἐκ φθορᾶς τήν ζωήν μου πολυέλεε».

Πρὶν 20 χρόνια ἔγινε ἡ πρώτη κλήση ἀπό τόν προκάτοχο Σας μαρτυρικό Πατριάρχη Πέτρο, νά κατέβω στήν Ἀφρική. Ἀπό τό 2009 μέ πολιορκεῖ ἡ ἀγάπη Σας συστηματικά, ἀφοῦ ἐπί δεκαετία πηγαινοερχόμουνα στό Κογκό κοντά στόν πολύκλαυστο ἀδελφό Νικηφόρο, διδάσκοντας στή Θεολογική Σχολή καί μαθαίνοντας τήν ιεραποστολή τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐδῶ καί 10 χρόνια ἔζησα τήν ἡσυχαστική ζωή στήν Σκήτη τοῦ Ἁγίου Σιλουανοῦ, πού μέ προετοίμασε γιά αὐτή τήν ὥρα καί τήν στιγμή.

Καί ἐνῶ πίστευα, ὅτι θά ἔμενα στό γαλήνιο λιμάνι τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, καί στό κελλί μου στό Ἅγιον Ὄρος, τό τιμόνι τῆς ζωῆς στράφηκε πρός τόν Σταυρόν τοῦ Νότου, ὑπακούοντας στήν πρόσκληση Σας, Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα. Ἡ καπετάνισσα μητέρα μου Μυρσίνη πού μᾶς βλέπει αὐτή τή στιγμή μέσα ἀπό τήν τηλεοπτική μετάδοση τοῦ 4Ε, στό ὁποῖο μέ τόν μακαριστό Γέροντα Θεόφιλο ἔκανα ἑκατοντάδες ἐκπομπές, ἡ μητέρα μου πρώτη καί μετὰ ὁ Σεβ. Ἱερισσοῦ Θεόκλητος τόν ὁποῖον διηκόνησα 6 χρόνια, μαζί μέ τόν Ἰωαννίνων Μάξιμο μέ ἐνθάρρυναν γιά τήν ἔξοδο μου καί τόν ἐλλιμενισμό μου στήν πραγματική ἀγάπη Σας, Μακαριώτατε. Ἔτσι πρὶν 18 μῆνες ἀγκυροβόλησα στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Τώρα ὁ Πατριάρχης μου, μοῦ ἀνέθεσε νά γίνω ὁ κήρυκας τῆς σωτηρίας καί καθοδηγητής τῶν πιστῶν στήν Μπουκόμπα τῆς Τανζανίας.

Τώρα ὅμως ἀρχίζουν τά δύσκολα.

Γ. Τώρα αρχίζει ή σκληρή καταδίωξη του Θεού.

“Όταν ο Κύριος Ίησοῦς, «ὁ ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν» ζητᾶ ἀπό αὐτούς πού τόν ἀκολουθοῦν νά σηκώσουν τό Σταυρό Του καί τούς ποιμένες διαδόχους Του, νά «εἶναι ἔτοιμοι νά θυσιάσουν τήν ψυχή τους ὑπέρ τοῦ ποιμνίου» **ἀναλογίζομαι, πόσο ἔτοιμος εἶμαι γιά θυσία;**

“Όταν οἱ προστάτες μου Ἅγιοι, Δημήτριος καί Χρυσόστομος προβάλλουν τό μαρτύριο, ὡς τρόπο ζωῆς, **πῶς θά συνειδητοποιήσω, τό μαρτύριο καί τό Σταυρό πού μέ περιμένει;**

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει στόν Τιμόθεο καί ζητᾶ «ὁ ἐπίσκοπος νά εἶναι ἀδιάβλητος· νά εἶναι προσεκτικός, συνετός, εὐπρεπής, φιλόξενος, καλός δάσκαλος. Νά μήν εἶναι, βίαιος, αἰσχροκερδής, ἀλλά νά εἶναι ἐπιεικής, εἰρηνικός καί ἀφιλοχρήματος... νά ἔχει καλή φήμη κι ἔξω ἀπό τήν ἐκκλησία». (Τιμ. 3, 2-7)

Ζητᾶ «νά ὑπομένω κόπους καί ὄνειδισμούς». (Τιμ.4, 10), «νά προσέχω τόν ἑαυτό μου καί τή διδασκαλία μου... νά εἶμαι ἀνυποχώρητος». (Τιμ.4, 16).

Τότε στόν Τιμόθεο καί σήμερα στόν ἐλάχιστον ἐμέ παραγγέλει «τήν παρακαταθήκην φύλαξον» διαφύλαξε αὐτό πού σοῦ ἐμπιστεύτηκε ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία (Τιμ.6, 20).

Ποιά δύναμη θά πρέπει νά ἔχω, ὅταν μοῦ ζητᾶ νά ἔχω «πνεῦμα δυνάμης καί ἀγάπης καί σωφροσύνης καί ὄχι πνεῦμα δειλίας. Νά μήν ντρέπομαι νά τόν ὁμολογῶ... Νά εἶμαι ἔτοιμος νά κακοπαθήσω γιά τό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου» (Β΄Τιμ. 1,7). «Κακοπάθησε», μοῦ λέει, «σάν καλός στρατιώτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β΄Τιμ.2, 3).

Στόν Τίτο παραγγέλλει, ὅτι «ὁ ἐπίσκοπος, ὡς διαχειριστής τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά εἶναι ἀδιάβλητος· νά μήν εἶναι ὑπεροπτικός, εὐέξαπτος, μέθυσος, φιλόνικος, καί νά μήν ἐπιδιώκει ἀθέμιτα κέρδη». (Τιτ.1, 7). **Πῶς θά μπορέσω νά τιθασεύσω τά πάθη μου πού ἐμφωλεύουν καί νά μήν ἐπηρεάζουν τίς σκέψεις, τίς ἀποφάσεις καί τίς ἐνέργειες μου;** Γιά τά θέματα αὐτά διαβάζοντας τό «Συμβουλευτικό Ἐγχειρίδιο» τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, πρὸς τόν ξάδελφο του Ἐπίσκοπο Εὐρίπου Ἱερόθεο, τό ὁποῖο μετέφρασε ὁ Γέροντας μου ἱερομόναχος Βενέδικτος Νεοσκητιώτης, ἔμεινα ἄφωνος καί ἀναρωτήθηκα:

-Ποῦ πάω.

Ὅποτε, ψυχή μου, ἄλλη ἐπιλογή δέν ἔχεις. Πρέπει νά ἀλλάξεις τελείως τρόπο ζωῆς, γιά νά σωθεῖς.

Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος θεωρεῖ ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι «αὐτός ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τήν ἐπιμέλεια τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καί καλεῖται νά τό διατηρήσει ἄσπιλο, ἄνευ οἰουδήποτε ψόγου πού μπορεῖ νά καταστρέψει τήν εὐπρέπειά του». Καταλήγει δέ στό συμπέρασμα ὅτι «εἶναι προτιμότερο εἴτε κάποιος, νά ἀρνηθεῖ νά ἀναλάβει τό ἐπισκοπικό ἀξίωμα, εἴτε, νά ἐλπίζει στήν χάρη τοῦ Θεοῦ προκειμένου νά πράττει τό θεῖο θέλημα ἔτσι πού νά καταστεῖ ἄξιός τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ». **Πῶς σ' αὐτόν τόν αἰῶνα τόν ἀπατεῶνα, θά διατηρήσω τίς βαπτισματικές, μοναχικές, ἱερατικές καί ἀρχιερατικές μου ὑποσχέσεις;**

Όταν ο Μεγάλος Ίεραπόστολος και Ίσαπόστολος Κοσμάς Αίτωλός, τό πρότυπο μου, λέει «*ὅτι εἶναι δύσκολον τήν σήμερον νά σωθοῦν πατριάρχαι, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς*», καί γιά νά σωθοῦν καί ζητᾶ μετάνοια «*τώρα πού ἔχετε καιρόν, ἅγιοι ἱερεῖς*», **πῶς νά ἐλπίζω στήν σωτηρία μου ὡς Ἐπίσκοπος;**

Όταν ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ νέος Θεολόγος λέει, «*ὅτι πολλοί Ἐπίσκοποι σήμερα στην Ἐκκλησία θά ἦσαν οἱ λαϊκοί στήν ἀρχαία Ἐκκλησία καί ὄχι Κληρικοί*», **πῶς βαδίζω στό ἀνώτερο Ἐπισκοπικό ἀξίωμα;**

Όταν ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καί ὄλοι οἱ ἡσυχαστές ζητοῦν ἀπό τό Ἐπίσκοπο νά εἶναι στή θέωση καί εἶναι ἐκεῖνος πού θά χειραγωγήσει τούς πιστούς στό φωτισμό καί τήν θέωση, **πῶς ὁ τυφλός θά ὀδηγήσω ἀπλανῶς τούς πιστούς, ἀφοῦ ἀκόμη δέν ἔχω ξεκινήσει τήν κάθαρση;**

Όταν οἱ γεροντάδες μου μοῦ ἔλεγαν μιά ζωή, ὅτι «*άν ἔχεις λίγες πιθανότητες νά σωθεῖς σάν ἱερεὺς καί ἀκόμη λιγότερες ἔχεις ὡς ἀρχιερεὺς*», **πῶς θά ὀδηγήσω ἄλλους εἰς σωτηρίαν;**

Παρακαλῶ τούς Ἁγίους τῆς Ἀφρικῆς, τούς Ἁγίους μου πού ἰδιαίτερα σέβομαι Ἅγιο Χρυσόστομο νά μέ στηρίζει, τόν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριο νά μέ δυναμώνει, τόν Ίσαπόστολο Κοσμά νά μέ καθοδηγεῖ, τόν οὐρανοβάμονα Σιλουανό νά μέ φωτίζει, τούς Ἁγίους Ίεράρχας, τόν Μυρέων Νικόλαο νά γαληνεύει τή ψυχή μου, τόν Τριμυθοῦντος Σπυρίδωνα νά διαλύει τίς παγίδες καί τόν Πενταπόλεως Νεκτάριο νά τακτοποιεῖ τά προβλήματα.

Μακαριώτατε, Σεβαστοί Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, χορεία πρεσβυτέρων, διακόνων καί ἀγαπημένοι χριστιανοί, ἡ παρουσία σας, ἡ ἀγάπη σας καί οἱ εὐχές σας εἶναι αὐτές πού θά μιλήσουν στό Σωτῆρα Κύριο νά στέκει δίπλα μου, νά μέ καθοδηγεῖ «*εἰς νομάς χαρισμάτων*». Σᾶς εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ ὄλους τούς εὐεργέτας μου καί συνεργάτες μου στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Προσφέρω τή συγχνώρηση πρὸς ὄλους ὅσοι μέ πίκραναν, μέ κατηγορήσαν δικαίως ἢ ἀδίκως, πρὸς ὅσους μέ παρηγκόνησαν. Ἡ δυσκολία μου εἶναι μέ ὅσους μέ ἐμπόδισαν στό ἔργο τῆς ἱεροκηρυκτικῆς διακονίας μου. Ὁ Κύριος νά τούς συγχωρεῖ καί νά τούς φωτίζει. Καί ὅσους ἔβλαψα ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ ζητῶ τή συγχώρεση τους.

Παρακαλῶ τή γλυκειά μου μανούλα, τήν Κυρία Θεοτόκο, νά μή μέ ἀφήσει ἀπό τήν γλυκειά ἀγκαλιά της, γιά νά μπορέσω νά δείξω καί στούς ταπεινούς καί βασανισμένους ἀφρικανούς τό λιμάνι τῆς ἀγάπης της.

Στόν γλυκύτατο μου Ἰησοῦ Χριστό, «*τό ἐμόν ἔρωτα*», «*τόν ἐμόν γλυκύτατον μου αὐθέντην καί δεσπότην*», τήν «*ζωήν τῆς ζωῆς μου*», «*τήν ψυχὴν τῆς ψυχῆς μου*» δίνω τό ἑαυτό μου.

Δέν ἀντέχω στή σκέψη, ὅτι ὡς Ἐπίσκοπος εἶμαι εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ. Μᾶλλον τόν ἐκλιπαρῶ, Ἐκεῖνος νά εἶναι ἀντί ἐμοῦ. Νά ἐνεργεῖ δι' ἐμοῦ. Νά μή ζῶ ἐγώ. Νά μή «*ζῶ οὐκέτι ἐγώ*», ἀλλά κατά τήν παύλειον ρῆσιν, νά ζεῖ ὁ Χριστός «*ἐν ἐμοί*». Δέν θέλω νά εἶμαι στήν θέση τοῦ Χριστοῦ. Θέλω νά εἶναι ὁ Χριστός στή θέση μου.

Δ΄ Παράκληση για καταδίωξη

Παρακαλώ τό Έλεος Του νά μέ καταδιώκει καί στήν Μπουκόμπα, όπου μέ αποστέλει ή τωρινή μητέρα μου Άλεξανδρινή Έκκλησία καί ό πατέρας καί Πατριάρχης μου κ. Θεόδωρος.

Τό Πνεῦμα τό Άγιον, παρακαλώ, νά σκηνώσει στήν Μπουκόμπα καί νά αύξάνει τήν οίκοδομήν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νά γίνουμε καί μεῖς στήν Άφρική «*συμπολιῖται τῶν ἀγίων καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ*» (Έφεσ.2,19). Πιστεύω, σύν Θεῷ, μέ τήν καλλιέργεια τῆς ἀδιάλειπτης προσευχῆς καί τῆς μετάνοιας θά ἔχουμε πολλούς τούς καρπούς τοῦ Αγίου Πνεύματος.

Τό Έλεος Του, παρακαλώ, νά φέρει κοντά μας συνεργάτες καί ἀδελφούς εἰς τόν καταρτισμόν τοῦ σώματος τῆς ἐν Άφρικῇ Έκκλησίας καί νά συνετίζει τούς ψευδαδέλφους ἀπό τόν βορρά, πού ἔρχονται νά «*κλέψουν, νά θύσουν καί νά ἀπολέσουν*».

«*Μή παρακαλώ σας, μή λησμονᾶτε στή χώρα σας*» τήν τωρινή φτωχή μου χώρα, τήν Τανζανία. Τήν ἀγάπη Σας, παρακαλώ, ἐσᾶς πλούσιοι σέ ἀγάπη Ἑλληνες ὀρθόδοξοι, μή ξεχνᾶτε καί μᾶς τούς φτωχοῦς τῆς Μπουκόμπας μέ τίς λασποκαλύβες ναούς, τούς ἱερεῖς μέ τίς κουρελιασμένες στολές, τά ξυπόλυτα καί γυμνά παιδιά μας, τούς φτωχοῦς χριστιανούς μας, τίς ἄπειρες ἀνάγκες, καί προπάντων τά ἑκατομύρια ψυχές πού πλανῶνται στό σκοτάδι τῆς πλάνης καί τῆς αἵρεσης. Βοηθεῖστε μας νά ξεφύγουν ἀπό τήν τυραννία. Ἐσεῖς συνέλληνες πατριῶτες Μακεδόνες, πού μέ τόν Μεγαλέξανδρο φθάσαμε μέχρι ἐδῶ στήν ὁμορφῇ Ἀλεξάνδρεια, στήν Άφρική καί τήν Ἀσία ἐκπολιτίζοντας, βοηθεῖστε ἐνωμένοι νά μεταλαμπαδεύσουμε τήν Ἁγία μας Ὁρθοδοξία «*ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς*». Κάποιοι στό μέτωπο τῆς ἱεραποστολῆς καί ἄλλοι στά μετόπισθεν βοηθεῖστε, νά φωτισθεῖ ὁ κόσμος, νά βαπτισθεῖ στήν Ἁγία Ὁρθοδοξία καί νά γίνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι «*παιδιά Θεοῦ*».

Ρωτᾶει ὁ Πατροκοσμάς: «*Τώρα, ἀδελφοί μου, τί σημεῖον καρτεροῦμεν; Δέν καρτεροῦμεν ἄλλο παρά πότε νά λάμψη ὁ Πανάγιος Σταυρός εἰς τόν οὐρανόν περισσότερο ἀπό τόν ἥλιον καί νά λάμψη ὁ γλυκύτατός μας Ἰησοῦς Χριστός καί Θεός ἐπτά φορές περισσότερο ἀπό τόν ἥλιον, μέ χίλιες χιλιάδες καί μύριες μυριάδες ἀγγέλους μέ δόξαν θεϊκήν*».

Καρτεροῦμεν, πῶς, οἱ Ἀφρικανοί ἀδελφοί μας θά γίνουν μέλη τίμια τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Έκκλησίας, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Καρτεροῦμεν, Μακαριώτατε, Πάπα καί Πατριάρχη μου, νά μνημονεύεται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τό ὄνομα τοῦ Πατριάρχου μας, τοῦ ἐνός Πατριάρχου τῆς Ἀφρικῆς, τοῦ διαδόχου τοῦ Ἁπ. καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, τοῦ πνευματικοῦ πατέρα τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀφρικῆς.

Ναί, καρτεροῦμεν, πῶς θά λάμψει ὁ Σταυρός τῆς Ὁρθοδοξίας μας στήν Ἀφρική, γιά τήν δόξαν τῆς Έκκλησίας μας, γιά τήν δόξα τοῦ Χριστοῦ μας, ὧ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων . Ἀμήν.